

прозрат затаената и скрита в неговите смарагдни пазви най-съвършената промисъл на живота, най-недостигаемия и върховен момент на битието. Сякаш некакво неотменимо фатално предубеждение е тласкало у нас жената в строгите не разрушими периметри на традиция и духовен гнет, вън от които тя прехвърля крак, ще бъде подвергната на всевъзможни неприятности.

Узурпаторите на феминизъма посочват на жената като най сигурно и тихо прибежище семейния кът. В изкуството требват усилия, превъзмогвания, продоляване на неуспехи, амбиция и талант, а способна ли е жената, с своята така наречена от французите *l'éternel féminin* да се противопоставя, да надделее и обладае талисмана на победата?

Онези, които не съмнили действително в глъбините на женската душа, които не съмнили да раздиплат по-тайните кътове на сърцето, дето покрай нежните и съдоментални фибри звучат и тези на твърдост, устойчивост и постоянство не отговарят в нейна полза.

Имаме ли ние жени поетеси, писателки или критички, както в другите културни страни, с такава свобода и непринуден замах, с истинска чародайна мощ в мислите и перото, с огненосни фрази, с ум, талант и дейност?

Натъквам се, на едно отстъпление, на едно малко противоречие като споменем думите на великия Мартен: „Духът, нравите, предразсъждащите и добродетелите имат своите корени в майчиното сърце“. Защото, ако жената у нас е тий незабелезана и слаба в полето на изкуството; ако вишите прояви у нея към творчество и волен замах съм парализирани; ако тя е обезсилена и отблъсната от най смислените и красиви прояви на живота, това до голема степен се дължи на нейното вкоренено безсилие и неспособност да отјрси от себе си всяка рутина на традицията и практицизма. Тя трябва да се модернизира не в облекло, маниери и флирт, по които тя в нищо не отстъпва на своите европейски сестри, а да се преобрази по дух и мисли.

Имаме ли ние една Еми Лоуел, която доведе до съвършенство новата свободна форма на стиха, или Елена Булитл, представителка на имажинизъма в начинаещата, в твърде младата американска поезия? Или една Марсел Тинер, Марсел Виу в французката, Мери Синклер, Едит Варрон, Елизабет Робинс в английската, чийто дела и заслуги като писателки и феминистки съм известни и огромни.

Не, ние немаме подобни силни, способни и самостоятелни жени, които умеят да създадат един ореол от респект около името — жена, да го възвисят и осветлят с нетлена